

SKOLEEKSAMEN I

SOS4010 Kvalitativ metode

29. oktober 2012

4 timer

Ingen hjelpemidler er tillatt under eksamen.

Sensur for eksamen faller 20. november kl. 14.00. Sensuren publiseres i Studentweb ca kl. 15.00 samme dag.

Sensuren regnes som mottatt av studentene når den publiseres i Studentweb. Vi minner om at kandidater som ønsker begrunnelse må be om dette **senest 1 uke etter sensur er falt**. Frist for å klage på karakteren er tre uker etter sensur er falt. Informasjon om rutiner for begrunnelser og klager ved ISS finnes på emnesiden.

Oppgavesettet består av **4 sider** inkludert denne.

Kandidaten skal levere både originalen og kopien av besvarelsen. Kladd skal ikke leveres.

NB! Skriv hardt nok til at kopien blir leselig. Tusj penn kan ikke brukes.

Husk å notere deg kandidatnummeret ditt.

Oppgave 1

Bruk en time til å svare kort på 2 av 3 spørsmål under:

- a) Hva er etnografi?
- b) Hva er et aktivt intervju? (Ifølge Gubrium og Holstein)
- c) Hva kjennetegner det naturalistiske metodespråket? (Ifølge Ryen)

Oppgave 2

Velg enten alternativ I eller alternativ II.

Bruk tre timer til å besvare spørsmålene I) a, b, eller II) a, b,

Enten:

Alternativ I

Som vedlegg I finner du et intervju med en tidligere masterstudent

- a) Beskriv kort noen begreper du finner nyttig fra institusjonell etnografi, transnasjonal etnografisk analyse, diskursanalyse eller narrativ analyse. Du kan enten konsentrere deg om en tradisjon eller plukke fra flere.
- b) Vis hvordan disse begrepene kan brukes til å analysere teksten? (beskriv et tidlig utkast av en slik analyse)

Eller:

Alternativ II

Som vedlegg II (se under) finner du et eksempel på et utdrag fra en observasjon innen rusfeltet.

- a) Hvilke kategorier (ord, inndelinger) brukes i dette feltnotatet? Hvilke andre kategorier kunne vært brukt og hvordan preger disse valgene hva forskeren "ser"?
- b) Diskuter med utgangspunkt i dette likheter og ulikheter mellom intervju og deltakende observasjon. Hvorfor kan det sies at også deltakende observasjon, på samme måte som intervjuer: 1) blir preget av forskers førforståelse og 2) er en grunnleggende narrativ konstruksjon. Trekk gjerne inn Atkinson og Coffeys kapittel fra pensum.

Sosiologisk institutt

Sosiolog ved Geofysisk institutt

Brubakken skrev masteroppgave om møtet mellom brukere og veiledere i NAV. Nå arbeider hun som studiekonsulent ved Geofysisk institutt.

Velg fag og emner og oppgavetemaer etter hva som interesserer deg, men tenk gjennom hvordan dette kan brukes i veien til og i arbeidslivet

- Gunhild Brubakken

Jobb: Studiekonsulent, UiB

Jeg ble ferdig med masteroppgaven i midten av september 2011. Den handler om institusjonelle og interaksjonistiske dimensjoner i møter mellom brukere og veiledere i NAV.

Flere måneder før jeg leverte masteroppgaven begynte jeg å søke jobber. Litt fordi det var greit å ha noe man kunne kalle «legitim pausing», men mest fordi jeg innså at det kunne ta lang tid fra søking til jobbing. Jeg visste at jeg aller helst ville arbeide som studiekonsulent ved Universitetet, men etter hvert som jeg trålet nav.no, jobbnorge.no og finn.no fant jeg også andre interessante stillinger som innebar saksbehandling, veiledning og administrativt arbeid. Da var det lett å bruke masteroppgaven i søknaden - jeg hadde jo skrevet om nettopp hvordan systemets representanter kan oppleve sin rolle som førstelinjetjeneste mot publikum.

Brubakken

Den byråkratiske interessen som fikk boltre seg i masteroppgaven kommer fra et sted: Jeg har vært engasjert på mange plan i studentkulturen og -politikken og jobbet for Universitetet i forbindelse med rekruttering, noe jeg også trakk frem i søknadene. Etter at jeg leverte masteroppgaven fikk jeg ikke noen jobb med én gang, så jeg kontaktet bemanningsbyråer og fikk en deltidsstilling på et ordrekontor. Men etter bare et par uker i den stillingen ringte Geofysisk institutt og inviterte meg til intervju. I intervjuet var det lett å bygge videre på det jeg hadde skrevet i søknaden - om hvordan jeg har forsket på forholdet mellom representanter for og brukere av en organisasjon.

Fire uker etter intervjuet begynte jeg i stillingen som studiekonsulent ved Geofysisk institutt, UiB. Stillingen innebærer å lage timeplaner, saksbehandling, forberedelser til eksamensavvikling og andre administrative oppgaver, og ikke minst veiledning av studenter. Nå har jeg ikke arbeidet her så lenge, men jeg har allerede brukt mye sosiologi. Selve veiledningsdelen sier seg selv at kan innebære sosiologi, men også i administrative oppgaver gjør sosiologien seg gjeldende. For eksempel hvordan man kan få systemer, oversikter, informasjon o.l. til å være forståelig og hvordan engasjere studenter til å benytte plassene sine i instituttråd og programstyre.

Gjennom samtaler i lunsjen har jeg forstått at de andre ansatte på instituttet også har mye sosiologi i sin hverdag - det er bare ikke alltid de er klar over at det faktisk er sosiologi. For eksempel er det veldig mange internasjonale studenter og ansatte her, og kulturforskjellene er merkbare både for administrativt og vitenskapelig ansatte.

Det er mange som hevder at man skal tenke langsiktig og ta hensyn til arbeidsmarkedet når man velger studier og emner og sånt. Jeg vil heller snu litt på det. Velg fag og emner og oppgavetemaer etter hva som interesserer deg, men tenk gjennom hvordan dette kan brukes i veien til og i arbeidslivet. Ingen utdanning er ubrukkelig, men noen utdannelse krever litt mer tankevirksomhet for å koble til arbeidslivet. Tenk over hva du lærer underveis i studiene. Leser du Hochschild er det ikke Hochschild du lærer, du lærer hvordan forholdet mellom jobb og familie kan utspille seg, hvordan velmente strukturer kan gjøre vondt verre osv. Gjennom for eksempel å lese Goffman og Lipsky kan jeg mye om sosial samhandling og byråkrati. Det kommer godt med. Som studieveileder er det mye samhandling og byråkrati det går i. Og det er topp!

Universitetet i Bergen | Sosiologisk institutt
 Adresse: Postboks 7802, 5020 BERGEN
 Besøksadresse: Rosenbergs gt. 39
 Telefon: 55 58 21 75
 Faks: 55 58 91 99
 Ansvarlig for denne siden: Sosiologisk institutt

Vedlegg II:

Utdrag fra feltnotat:

Utenfor Deli de luca. To norske bodybuildere tok med seg en sliten mørk (somalier) inn i en bil (alle 25+). Pratet lenge med en gruppe mer oppegående mørke menn først. Siste kommentar var "Jeg vil ikke se mer til deg". Hissig stemning. Hva var dette? Torpedoer? Vet ikke. Svært etnisk delt på kafeene på Grønland. En for svarte og en for hvite. Fem meter mellom dem.

En mørk gutt (afrikaner, hip-hop stil, 18 år?) og norsk jente kom gående ned langs veien. To norske gutter (stilige klær, litt vestkant? 18-20) kommer gående over Vaterlandsbroen. De oppnår raskt øyekontakt. Begge parter skjønner hva det handler om. Mørk gutt er ikke ute for å selge, han ser mer ut som om han går tur med kjæresten. Likevel vet han hva som skjer, tydeligvis vet han også hvor de kan få hjelp. Han blir ivrig, roper ned t-banetunnelen etter noen som kan hjelpe dem. Får ikke kontakt. (Ble unaturlig å observere mer, jeg var tett på, vet ikke hva som skjer etterpå).

Større tilbud enn etterspørsel? Hadde ikke vært noe problem for guttene å kjøpe lengre oppe langs elven. 100 m. senere får jeg mitt neste tilbud. Kanskje derfor gutt overfor blir ivrig på å hjelpe vennene sine.

Frelsesarme'-buss oppe i veien. Noen folk inni. Så ut som om de delte ut mat. To svarte menn (somaliere) litt lenger nede. Sto midt i veien og diskuterte ett eller annet. Første tilbud om hasj kom litt lengre oppe. En svart gutt (16-17 år) gikk sammen med litt eldre hvit gutt/mann med sykkel. Begge så oppegående ut. Fikk øyekontakt og spørsmål. Svarte "nei takk". – Veldig enkelt å få øyekontakt. Virker som om folk søker hverandres blikk mer her enn andre offentlige steder. Dette er sikkert både pga. hasjsalg, men føles også ofte som markering av revir. Dette stedet eies av guttene som oppholder seg mye her. Under broen nedenfor sydøst sto to svarte menn i 20-årene. De søkte ly for regnet. De sa noe halvhøyt til meg i det jeg gikk forbi. Jeg oppfattet ikke hva det var, men regner med det var spørsmål om hasj.